

TNO-rapport

KvL/GB 2009.079

**Evaluatie Dutch Homeless Cup:
Reïntegratie door voetbal**

Datum	Juli 2009
Auteur(s)	J.H. Stubbe J.P. Stege
Opdrachtgever	Stichting Meer dan Voetbal
Projectnummer	031.14533
Aantal pagina's	18 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	1

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

Samenvatting

Nederland telt op dit moment ongeveer 30.000 dak- en thuislozen. De Stichting Meer dan Voetbal heeft in de periode maart-augustus 2009 de Dutch Homeless Cup georganiseerd. TNO heeft onderzocht of de Dutch Homeless Cup een positieve invloed heeft op het welbevinden, de leefsituatie en de sociale contacten van de deelnemers. Hiervoor zijn de deelnemers vlak voor de start en vlak voor het einde van de Dutch Homeless Cup benaderd om een vragenlijst in te vullen over genoemde aspecten. Uiteindelijk hebben 14 van de 16 deelnemende teams meegedaan aan het onderzoek. Bij de voormeting is de vragenlijst door 86 voetballers ingevuld en bij de nameting door 52 voetballers.

De voetballers waren in 98% van de gevallen man met een gemiddelde leeftijd van 28 jaar. Het grootste deel van de groep heeft LBO, VMBO of MAVO afgemaakt (44%). De belangrijkste motieven om deel te nemen waren plezier (76%), ontspanning (70%) en sociaal contact (60%).

Het welbevinden is niet verbeterd tijdens de deelname aan de Dutch Homeless Cup, maar de deelnemers scoorden zowel wat betreft hun tevredenheid met het leven als hun lichamelijke en psychische gezondheid al hoog tijdens de voormeting, waardoor er weinig ruimte voor verbetering was.

Wat betreft de leefsituatie steeg het aantal dak- en thuislozen dat een reïntegratietraject volgt van 43 naar 48 procent. Het aantal dak- en thuislozen zonder baan daalde van 56 naar 39 procent. Deze verschillen bleken significant. Ook daalde het aantal dak- en thuislozen dat geen zorg krijgt van 36 naar 19 procent en bleek dat de dak- en thuislozen minder waren gaan roken en drinken. Deze verschillen waren echter niet significant.

Met betrekking tot de sociale contacten bleek dat er tijdens de Dutch Homeless Cup niet meer contact was met familie. Ook hier geldt dat er al een groot aantal deelnemers (84%) bij de voormeting contact had met familie. Er was wel significant meer contact met niet-dakloze of thuisloze vrienden. Dit percentage steeg van 74 naar 87 tussen voor- en nameting.

Al met al kan dus geconcludeerd worden dat het meedoen aan de Dutch Homeless Cup positieve effecten heeft, met name met betrekking tot het volgen van een reïntegratietraject, het hebben van een baan en het hebben van contacten met niet-dakloze of thuisloze vrienden.

Inhoudsopgave

	Samenvatting.....	2
1	Inleiding.....	4
1.1	Kader opdracht.....	4
1.2	Vraagstellingen	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Opzet onderzoek	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Uitvoering	5
2.3	Operationalisering vraagstelling	6
2.4	Analyseplan	6
3	Algemene resultaten	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Resultaten respons	7
3.3	Resultaten algemene gegevens	7
4	Resultaten voor- en nameting	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Resultaten welbevinden	9
4.3	Resultaten leefsituatie	10
4.4	Resultaten sociale contacten	11
4.5	Mening voetballers zelf	12
5	Discussie en conclusies.....	13
	Bijlage(n)	
	A Vragenlijst voor- en nameting	

1 Inleiding

1.1 Kader opdracht

Nederland telt op dit moment ongeveer 30.000 dak- en thuislozen. Vooral de grote steden hebben veel met deze problematiek te maken. De dak- en thuislozen-problematiek bestaat uit twee dimensies: enerzijds de situatie waarin de dak- en thuislozen verkeren en anderzijds de negatieve beeldvorming die de samenleving van de dak- en thuislozen heeft. De Stichting Meer dan Voetbal ziet in dat voetbal bijdraagt aan het oplossen van deze problematiek. Voetbal is een geschikt instrument voor dak- en thuislozen om zich te ontwikkelen op zowel sociaal als fysiek vlak. Door deelname aan de Dutch Homeless Cup wordt deze ontwikkeling zichtbaar gemaakt en dat heeft op zijn beurt weer uitwerking op de beeldvorming.

De doelstellingen van de Dutch Homeless Cup zijn:

1. Bijdragen aan het reïntegratieproces van de deelnemers;
2. Structuur en regelmaat brengen in het leven door deelname aan trainingen, competitierondes en reïntegratietrajecten;
3. Verhogen van eigenwaarde en zelfvertrouwen bij deelnemers.

Samen sporten staat centraal in de nieuwe situatie. Door met elkaar te sporten, bouwen de dak- en thuislozen regelmaat en sociale contacten op, leren ze omgaan met regels en verplichtingen en worden ze gestimuleerd om gezonder te gaan leven.

Stichting Meer dan Voetbal heeft TNO benaderd om te onderzoeken of de bovenstaande doelstellingen gerealiseerd worden met de Dutch Homeless Cup. Doel van het huidige onderzoek is om in kaart te brengen wat het effect is van de Dutch Homeless Cup op het reïntegratieproces van dak- en thuislozen.

1.2 Vraagstellingen

In het huidige onderzoek staat de volgende hoofdvraag centraal: Bevordert de Dutch Homeless Cup het reïntegratieproces van dak- en thuislozen? Deze hoofdvraag wordt beantwoord aan de hand van de volgende subvragen:

1. Is er een verbetering waarneembaar in het welbevinden van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?
2. Is er een verbetering waarneembaar in leefsituatie van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?
3. Is er een verbetering waarneembaar in sociale contacten van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de respons en bespreekt de kenmerken van de voetballende dak- en thuislozen. Hoofdstuk 4 gaat dieper in op de resultaten van de voor- en nameting. In dit hoofdstuk zullen de resultaten met betrekking tot de bovenstaande drie subvragen worden weergegeven. In hoofdstuk 5 worden een aantal discussiepunten aan de orde gesteld en komen de belangrijkste conclusies ten aanzien van de hoofdvraag en subvragen aan bod.

2 Opzet onderzoek

2.1 Inleiding

Om de vragen van het huidige onderzoek te beantwoorden is door TNO een vragenlijst opgesteld voor een voor- en nameting. In dit hoofdstuk wordt besproken hoe het onderzoek is uitgevoerd en hoe de vragen zijn geanalyseerd.

2.2 Uitvoering

De Dutch Homeless Cup kende dit jaar 16 deelnemende teams bestaande uit mannelijke en vrouwelijke voetballers die allen dak- en thuisloos waren. De kick-off van de competitie was op 21 maart 2009. Er werden in totaal vijf speelronden gespeeld. De finale werd op 8 augustus 2009 gespeeld op de Dam in Amsterdam.

Voor aanvang van de competitie zijn de teams in training gegaan. Om een goede voormeting te verrichten was het van belang om in deze voorbereidingsperiode tijdens de eerste training de eerste meting te laten plaatsvinden. TNO heeft in overleg met Stichting Meer dan Voetbal een vragenlijst ontwikkeld. Stichting Meer dan Voetbal heeft vervolgens de vragenlijst voorgelegd aan diverse experts (USG Restart en Leger des Heils) tijdens een expert meeting. De resultaten van deze expert meeting zijn vervolgens door TNO verwerkt in de eindversie van de vragenlijst. Voor de voormeting en nameting is dezelfde vragenlijst gebruikt. De vragenlijst is opgenomen in de bijlage van dit rapport.

De vragenlijst is in maart 2009 door Stichting Meer dan Voetbal aan de contactpersonen per team uitgereikt. Deze contactpersonen hebben vervolgens hun teamleden gevraagd de vragenlijsten in te vullen. Een stagiaire van Stichting Meer dan Voetbal heeft vervolgens de gegevens van de vragenlijsten ingevoerd in Excel. In juli 2009 is vervolgens de nameting verricht. Dezelfde vragenlijst is wederom via de contactpersonen verspreid onder de dak- en thuisloze voetballers. Deze verspreiding vond plaats aan het einde van de competitie, maar vóór de finale. Stichting Meer dan Voetbal heeft voor deze opzet gekozen, omdat de resultaten van het huidige onderzoek dan bekend gemaakt konden worden op de finaledag.

In deze vragenlijst voor de voetballers stonden de volgende aspecten centraal:

- Achtergrondkenmerken: geslacht, leeftijd, opleiding en medische achtergrond;
- Reïntegratiegegevens: woonsituatie, volgen van een traject gericht op reïntegratie, het hebben van werk en in aanraking geweest zijn met politie of justitie;
- Welbevinden: ervaren lichamelijke en psychische gezondheid en tevredenheid met het leven;
- Leefsituatie: zorgbehoefte, alcoholgebruik, rookgedrag en drugsgebruik;
- Sociale contacten: met familieleden of met niet-dakloze of thuisloze vrienden.

Om tot betrouwbare gegevens te komen is met Stichting Meer dan Voetbal afgesproken dat bij een te lage respons de gegevens niet opgenomen zouden worden in de huidige rapportage. De reden hiervoor is dat enige representativiteit bij een dergelijk lage respons niet meer aannemelijk is. Een vuistregel die gehanteerd wordt voor dit rapport

is dat minimaal 30% van de deelnemers aan de Homeless Cup antwoord moet hebben gegeven op de vraag.

2.3 Operationalisering vraagstelling

Voor de eerste vraag van dit onderzoek ("Is er een verbetering waarneembaar in het welbevinden van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?") zijn een aantal vragen opgesteld. Ten eerste is gevraagd naar tevredenheid met het leven (Welk cijfer geef je je leven op dit moment?). Personen konden op een schaal van 1 tot en met 10 (1 = heel erg slecht; 10 = heel erg goed) aangeven hoe ze over hun leven dachten. Vervolgens is gevraagd naar de algemene lichamelijke en psychische gezondheid van de respondenten. Op een 5 puntschaal (1 = uitstekend; 5 = slecht) kon aangegeven worden hoe de respondenten over hun gezondheid dachten.

Om de tweede onderzoeksvraag te beantwoorden ("Is er een verbetering waarneembaar in leefsituatie van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?") zijn andere vragen opgenomen. Ten eerste is gevraagd naar de huidige woonsituatie. Frequentietabellen van de uitkomsten tijdens de voor- en nameting worden weergegeven. Tevens is gevraagd naar het volgen van een reïntegratietraject en het hebben van werk. Het gemiddelde aantal sigaretten, glazen alcohol en dagen drugsgebruik per week is voor en na de Dutch Homeless Cup met elkaar vergeleken. Ten slotte is onderzocht of de respondenten na de voetbalcompetitie minder in aanraking zijn geweest met politie of justitie.

De derde onderzoeksvraag ("Is er een verbetering waarneembaar in sociale contacten van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?") is beantwoord aan de hand van twee vragen. Aan de respondent is gevraagd of hij/zij in de afgelopen maand persoonlijk contact heeft gehad met familieleden en met niet-dakloze/thuisloze vrienden.

2.4 Analyseplan

De resultaten van de voormeting zijn gebaseerd op alle personen die de voormeting hebben ingevuld. Bij het toetsen op een significant verschil tussen voor- en nameting zijn de resultaten gebaseerd op de personen waarbij beide gegevens beschikbaar zijn. Het verschil tussen de voor- en nameting bij continue uitkomstmaten is getoetst aan de hand van gepaarde t-toetsen. Dit geldt voor de variabelen tevredenheid met het leven, alcoholgebruik en het aantal sigaretten dat per week gerookt is. Bij ordinale maten is er gebruik gemaakt van Wilcoxon-rangtekentoetsen. Dit was van toepassing op de vragen over lichamelijke en psychische gezondheid. McNemar toetsen zijn uitgevoerd bij dichotome maten, zoals het volgen van een reïntegratietraject, het hebben van werk, medische consumptie, in aanraking geweest met politie/justitie en het hebben van contact met familieleden en vrienden. P-waarden kleiner dan 0,05 (tweezijdig toetsen) worden als (statistisch) significant beschouwd.

3 Algemene resultaten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten met betrekking tot de respons besproken. Tevens wordt aandacht besteed aan de algemene resultaten van het onderzoek. Het gaat hierbij om achtergrondkenmerken van de voetballers, zoals geslacht, leeftijd en opleiding. Ten slotte worden de motieven om mee te doen aan de Dutch Homeless Cup besproken.

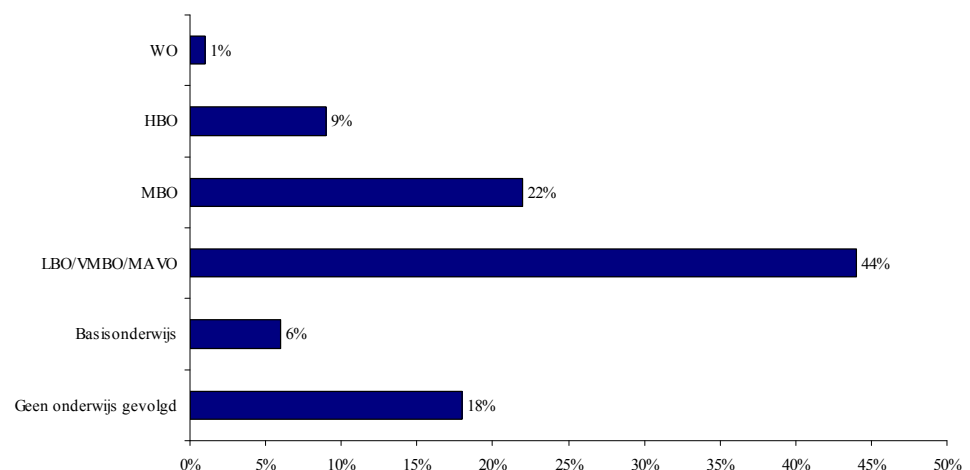
3.2 Resultaten respons

Stichting Meer dan Voetbal heeft de contactpersonen van de 16 teams benaderd om de vragenlijsten uit te zetten onder hun voetballers. Spelers van 14 verschillende teams hebben de vragenlijst met betrekking tot de voormeting ingevuld. De respons onder de teams was dus 88%. Twee teams wilden om principiële redenen niet meewerken aan het onderzoek. Het totaal aantal spelers dat structureel deelnam aan de trainingen en wedstrijden van de Homeless Cup was 120. In totaal hebben 86 spelers de vragenlijst met betrekking tot de voormeting ingevuld (respons = 72%).

Aan de spelers die meegedaan hebben aan de voormeting is vervolgens ook een vragenlijst aan het eind van de competitie voorgelegd. In totaal hebben van de 86 spelers 52 spelers de vragenlijst met betrekking tot de nameting ingevuld (respons = 60%). Alle vragen werden door deze groep beantwoord.

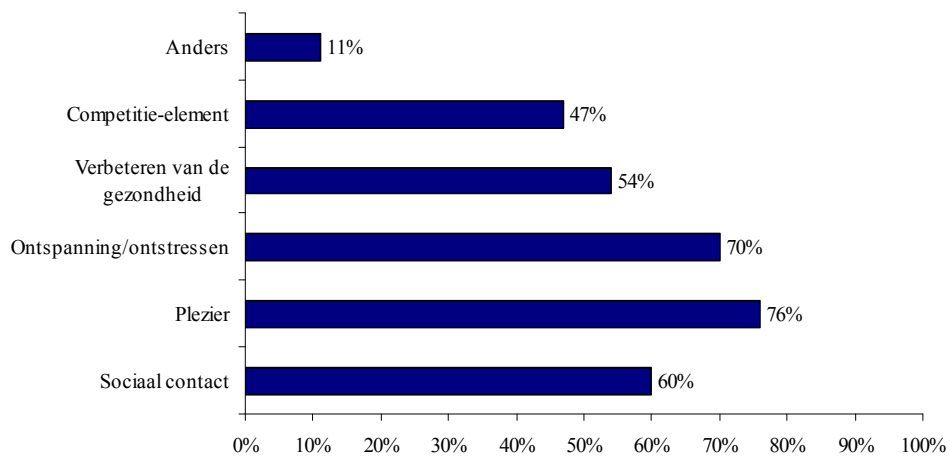
3.3 Resultaten algemene gegevens

Bij de voormeting is gevraagd naar kenmerken van de voetballers. De voetballers waren in 98% van de gevallen man. De gemiddelde leeftijd was 28 jaar (standaarddeviatie = 9,1; minimum = 17 jaar; maximum = 53 jaar). In figuur 3.1 is weergegeven wat de resultaten zijn met betrekking tot de opleiding.

Figuur 3.1 Opleiding van de dak- en thuislozen

Aan de dak- en thuislozen is vervolgens gevraagd tijdens de voormeting wat de belangrijkste motieven waren om mee te doen aan de Dutch Homeless Cup. In figuur 3.2 staan de resultaten weergegeven.

Figuur 3.2 Belangrijkste motieven om mee te doen aan de Dutch Homeless Cup

4 Resultaten voor- en nameting

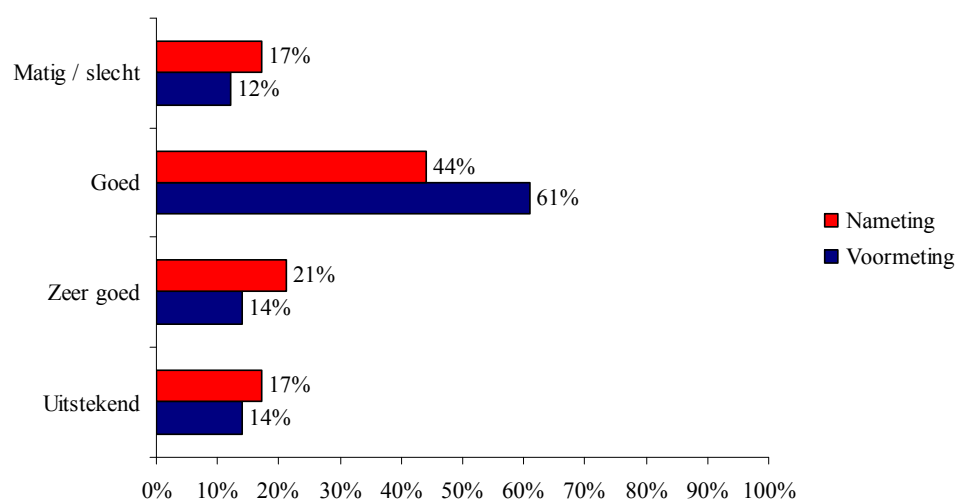
4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de resultaten met betrekking tot de voor- en nameting besproken. Ten eerste zullen de resultaten over het welbevinden centraal staan. Verder wordt aandacht besteed aan de resultaten ten aanzien van leefsituatie. Ten slotte worden de gegevens met betrekking tot sociale contacten besproken.

4.2 Resultaten welbevinden

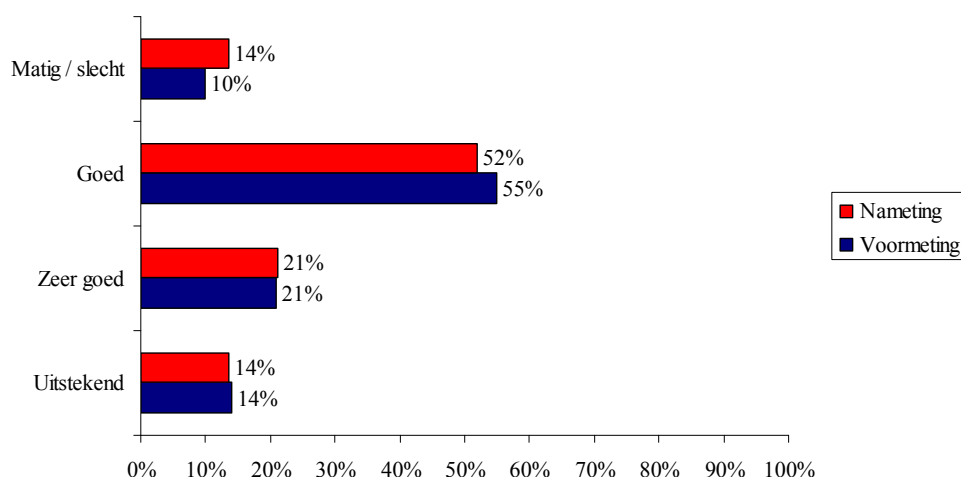
Om te onderzoeken of het welbevinden van dak- en thuislozen tijdens de Dutch Homeless Cup is verbeterd zijn een aantal vragen opgesteld. Ten eerste is gevraagd naar tevredenheid met het leven (Welk cijfer geef je je leven op dit moment?). Personen konden op een schaal van 1 tot en met 10 (1 = heel erg slecht; 10 = heel erg goed) aangeven hoe ze over hun leven dachten. Gemiddeld gaven respondenten tijdens de voormeting hun leven het cijfer 7,1 (standaarddeviatie = 1,3; minimum = 2; maximum = 10). Bij de nameting lag dit gemiddelde cijfer op 7,2 (standaarddeviatie = 1,3; minimum = 4; maximum = 10). Dit verschil was niet significant ($p = 0,33$).

Vervolgens is gevraagd naar de algemene lichamelijke en psychische gezondheid van de respondenten. Op een 5 puntsschaal (1 = uitstekend; 5 = slecht) kon aangegeven worden hoe de respondenten over hun gezondheid dachten. In figuur 4.1 staan de resultaten met betrekking tot de lichamelijke gezondheid weergegeven. Omdat er zeer weinig mensen ($n=1$) waren die hebben aangegeven hun lichamelijke gezondheid als slecht te beschouwen zijn deze personen bij de categorie matig ingedeeld voor het uitvoeren van de toets. Er is onderzocht of de verdeling van de voormeting overeenkomt met de verdeling van de nameting. Deze gegevens bleken niet significant te verschillen ($p = 0,67$).

Figuur 4.1 Ervaren lichamelijke gezondheid

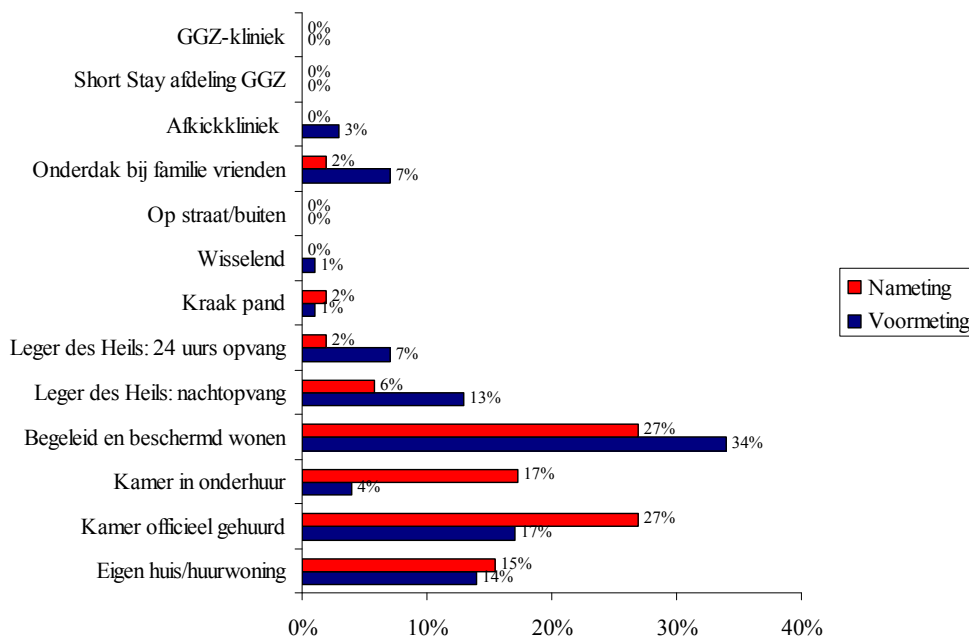
Figuur 4.2 geeft een weergave van de resultaten van de ervaren psychische gezondheid. Wederom is onderzocht of de verdeling van de voormeting overeenkwam met de nameting. Omdat ook bij deze vraag zeer weinig mensen ($n=1$) hun psychische gezondheid als slecht beschouwden zijn deze personen bij de categorie matig ingedeeld voor het uitvoeren van de toets. Ook hier kon weer geconcludeerd worden dat de psychische gezondheid van de voetballers niet significant beter was na de Dutch Homeless Cup ($p = 0,82$).

Figuur 4.2 Ervaren psychische gezondheid

4.3 Resultaten leefsituatie

Om te beantwoorden of er een verbetering waarneembaar is in leefsituatie van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup zijn zeven verschillende vragen opgesteld. Ten eerste is gevraagd naar de huidige woonsituatie. In figuur 4.3 staan de resultaten van zowel de voor- als nameting weergegeven.

Figuur 4.3 De woonsituatie van de respondenten

Uit figuur 4.3 blijkt dat de meeste voetballers begeleid en beschermd wonen. Er is hier echter een trend waar te nemen van een afname van zeven procent tussen voor- en nameting (34% resp. 27%). Ook is een duidelijke trend waar te nemen bij de voetballers die officieel een eigen kamer hebben gehuurd. Bij de voormeting had 17 procent van de voetballers een officiële kamer gehuurd, bij de nameting was dit gestegen naar 27 procent. De sterkste groei is echter waar te nemen bij de voetballers die een kamer in onderhuur hebben, deze steeg van 4 procent naar 17 procent. De gegevens zijn niet getoetst op significantie.

Verder is gevraagd naar het volgen van een reïntegratietraject en het hebben van werk. Bij de voormeting bleek 43% van de voetballers een reïntegratietraject te volgen. Aan de mensen die geen reïntegratietraject volgden, is gevraagd wat daar de reden van was. In zeven van de tien gevallen was de reden dat de persoon nog niet gestart was met het traject. Bij de nameting bleek 48% van de voetballers een reïntegratietraject te volgen. Ook bij de nameting was de meest genoemde reden voor het niet volgen van het traject dat de persoon nog niet gestart was (63%). Bij de voormeting had 56% geen baan en bij de nameting was dat 39%. Voor zowel het reïntegratietraject als het hebben van een baan bleek dat er significante verschillen waren tussen de voor- en nameting ($p = 0,02$; $p = 0,03$), in de zin dat na de competitie meer respondenten een reïntegratietraject volgden of een baan hadden.

Aan de respondenten is gevraagd van wie ze de afgelopen maand zorg hebben gekregen. Bij de voormeting gaf 36% van de voetballers aan dat ze geen zorg ontvingen. Bij de nameting lag dit percentage op 19%. Het verschil tussen de voor- en nameting bleek niet significant verschillend te zijn ($p = 0,06$).

Vervolgens zijn vragen gesteld over het gemiddelde aantal sigaretten en glazen alcohol per week. Tijdens de voormeting rookten de voetballers gemiddeld 49 sigaretten (standaarddeviatie = 53,5; minimum = 0; maximum = 210) en dronken gemiddeld 5 glazen alcohol (standaarddeviatie = 15,1; minimum = 0; maximum = 100) per week. Bij de nameting was het gemiddelde aantal sigaretten 39 (standaarddeviatie = 45,7; minimum = 0; maximum = 200) en het gemiddeld aantal glazen alcohol 4 (standaarddeviatie = 7,5; minimum = 0; maximum = 35). Uit de analyses bleek dat de dak- en thuislozen iets minder waren gaan roken en drinken, maar deze verschillen bleken niet significant ($p = 0,07$ resp. $p = 0,54$). Het percentage voetballers dat geen verdovende middelen gebruikte was bij de voormeting 45% en bij de nameting lag dat op 42%. Toetsing liet zien dat er niet meer mensen gestopt waren met drugsgebruik na de Dutch Homeless Cup ($p = 1,00$). Ten slotte werd gevraagd of de voetballers de afgelopen maand in aanraking waren geweest met politie of justitie. Bij de voormeting was 11% in aanraking geweest met de politie/justitie. Bij de nameting lag dat percentage op 23%. Dit verschil was niet significant ($p = 0,07$).

4.4 Resultaten sociale contacten

De derde onderzoeksvraag luidde: “Is er een verbetering waarneembaar in sociale contacten van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup?”. Aan de dak- en thuislozen is gevraagd of hij/zij in de afgelopen maand persoonlijk contact heeft gehad met familieleden en met niet-dakloze/thuisloze vrienden. In totaal had 84% bij de voormeting in de afgelopen maand contact gehad met de familieleden. Bij de nameting lag dit percentage op 85%. Bij de voormeting had 74% in de afgelopen maand contact met niet-dakloze of thuisloze vrienden en bij de nameting was dat 87%. Voor het

contact met familie gold dat het verschil niet significant was ($p = 0,63$). Het contact met vrienden was echter wel significant meer geworden ($p = 0,03$).

4.5 Mening voetballers zelf

Ten slotte is aan de voetballers zelf gevraagd wat de Dutch Homeless Cup zo speciaal maakt ten opzichte van dak- of thuislozen. Verschillende opmerkingen blijken zeer positief te zijn:

- *'Ben ermee in contact gekomen toen ik verslaafd was. Vind het gezellig en lekker om te sporten.'*
- *'Iedereen is serieus, relaxte gasten!'*
- *'Ik kan iets bereiken in het leven'*
- *'Ik wil graag winnen! En met dit toernooi kan dat...'*
- *'Ik wil vrienden leren kennen en naar Milaan'*
- *'Ik word er fitter van en werk aan m'n maatschappelijke carrière'*
- *'Leer veel mensen kennen, is ook veel media'*
- *'Nieuwe vrienden en tof om te voetballen'*
- *'Veel teams, iedereen is relaxed. Door het voetbal blijven we samen.'*

Uit deze individuele opmerkingen blijkt dat de competitie voor sommige dak- en thuislozen een nieuwe start kan zijn.

5 Discussie en conclusies

Tevoren moeten enkele opmerkingen worden gemaakt die van belang zijn bij de interpretatie van de resultaten.

Door de relatief kleine groep respondenten moesten verschillen tussen de voor- en nameting relatief groot zijn om significant te zijn. Bij de gevonden significante verschillen moet opgemerkt worden dat deze deels beïnvloed werden door een selectie van de groep die zowel de voor- als de nameting heeft meegemaakt. Dit werd duidelijk bij vergelijking van de percentages van de voormeting tussen de spelers die alleen de voormeting hebben meegemaakt en de spelers die zowel voor- als nameting hebben meegemaakt. De spelers die aan beide metingen hadden deelgenomen scoorden significant positief op een aantal variabelen, te weten 1) het volgen van een reïntegratietraject, 2) het hebben van werk en 3) het hebben van contact met niet-dakloze/thuisloze vrienden. Dit betekent dat de gevonden verschillen mogelijk een overschatting zijn van de werkelijke verschillen. Aan de andere kant moet worden opgemerkt dat sommige verschillen mogelijk niet significant waren door de kleine aantallen.

Daarnaast moet vermeld worden dat de voormeting niet op één tijdstip uitgevoerd. In totaal zijn 53 van de 86 mensen bij de voormeting bevraagd op 21 maart 2009. Twaalf sporters hebben een aantal dagen eerder de vragenlijst ingevuld. In totaal hebben 21 voetballers na 21 maart de vragenlijst voor de voormeting ingevuld, variërend van 16 april tot 14 mei. Hierdoor is voor een aantal sporters de tijd tussen de voor- en nameting dermate klein geworden dat het bijna onmogelijk is om betrouwbare verschillen tussen voor- en nameting te vinden.

In het huidige onderzoek stond de volgende hoofdvraag centraal: Bevordert de Dutch Homeless Cup het reïntegratieproces van dak- en thuislozen? Deze hoofdvraag is beantwoord aan de hand van de resultaten ten aanzien van drie subvragen.

Ten eerste is onderzocht of er een verbetering waarneembaar was in het welbevinden van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup. De resultaten lieten zien dat er voor de variabelen tevredenheid met het leven, ervaren lichamelijke gezondheid en ervaren psychische gezondheid geen grote verschillen tussen de voor- en nameting werden gevonden. Dit betekent dus dat een effect van de Dutch Homeless Cup op de tevredenheid met het leven en de lichamelijke en psychische gezondheid niet kon worden aangetoond. Hierbij moet worden aangetekend dat een aantal sporters bij de voormeting al goed scoorde op de variabelen lichamelijke en psychische gezondheid. Negen op de tien voetballers ervaart zijn/haar lichamelijke en psychische gezondheid als goed tot uitstekend bij de voormeting. Op deze variabelen kon dus bijna geen vooruitgang meer geboekt worden, omdat de score bij de voormeting al zeer positief was. Dit wordt in onderzoekstermen het “plafond effect” genoemd.

Ten tweede is gekeken of er een verbetering waarneembaar was in leefsituatie van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup. Dit bleek het geval ten aanzien van het volgen van een reïntegratietraject en het hebben van een baan.

De respondenten leken bij de nameting vaker dan bij de voormeting in de afgelopen maand zorg te hebben gehad, maar dit verschil was niet significant.

Ook is gekeken naar het aantal sigaretten en glazen alcohol per week en het drugsgebruik van de sporters. De dak- en thuislozen waren na de Dutch Homeless Cup minder gaan roken en drinken, maar deze verschillen waren niet significant. Het

druggebruik was niet afgenomen. Meer respondenten waren bij de nameting in aanraking gekomen met politie/justitie, maar ook dit verschil bleek niet significant.

De derde vraag was of er een verbetering tot stand was gekomen in sociale contacten van dak- en thuislozen door de Dutch Homeless Cup. In de maand van de Dutch Homeless Cup bleken de respondenten niet meer contact te hebben opgenomen met familieleden in vergelijking tot de maand voor aanvang van de Dutch Homeless Cup. Ook hier kan sprake zijn van een plafondeffect, aangezien het aantal respondenten dat contact had met familieleden in de voormeting al erg hoog was.

Er was wel significant meer contact met niet-dakloze vrienden ten opzichte van de aanvangssituatie.

Al met al kan dus geconcludeerd worden dat het meedoen aan de Dutch Homeless Cup positieve effecten heeft op een deel van de groep wat leidt tot een verbetering bij een aantal spelers met betrekking tot:

- het volgen van een reïntegratietraject
- het hebben van een baan
- contacten met niet-dakloze/ thuisloze vrienden

Er konden geen effecten worden vastgesteld ten aanzien van het welbevinden en de woonsituatie.

A Vragenlijst voor- en nameting

A. Persoonskenmerken

1. *Datum:* _____
2. *Naam speler:* _____
3. *Naam team:* _____
4. *Geslacht*
 - ☐ Man
 - ☐ Vrouw
5. *Wat is je leeftijd?*
..... jaar
6. *Wat is de hoogste opleiding die je hebt afgemaakt?*
 - ☐ Geen onderwijs gevolgd of het (nog) niet afgemaakt
 - ☐ Basisonderwijs
 - ☐ LBO/VMBO/MAVO (MULO, ULO, opleidingen leerlingwezen)
 - ☐ MBO (MTS, MEAO, Politieschool, Verpleegstersopleiding e.d.)
 - ☐ HAVO/VWO (gymnasium, HBS, MMS)
 - ☐ HBO (HTS, HEAO, Sociale Academie e.d.)
 - ☐ WO (Universiteit, TU, TH, post-HBO)
 - ☐ Postacademisch (notariaat, doctorstitel, artsexamen)
7. *Wat is je huidige woonsituatie?*
 - ☐ Eigen huis of huurwoning
 - ☐ Kamer officieel gehuurd
 - ☐ Kamer in onderhuur
 - ☐ Begeleid en beschermd wonen
 - ☐ Leger des Heils: Nachtopvang
 - ☐ Leger des Heils: 24 uren opvang/sociaal pension
 - ☐ Kraakpand
 - ☐ Wisselend
 - ☐ Op straat / buiten (tent, hut, brug)
 - ☐ Onderdak bij familie/vrienden
 - ☐ Afkickkliniek /woongroepen Stichting de Hoop
 - ☐ Short Stay afdeling GGZ
 - ☐ GGZ-kliniek (gesloten afdeling)
8. *Volg je momenteel een traject gericht op reïntegratie?*
 - ☐ Ja → door naar vraag 10
 - ☐ Nee → door naar vraag 9

9. *Waarom volg je momenteel geen traject gericht op reïntegratie?*

- ☐ Nog niet gestart
- ☐ Al succesvol afgerond
- ☐ Tussentijds gestopt omdat.....
- ☐ Anders, namelijk

10. *Heb je momenteel werk?*

- ☐ Nee
- ☐ Ja, vrijwilligerswerk
- ☐ Ja, betaald werk
- ☐ Ja, anders nl.....

B. Lichamelijke en psychische gezondheid

11. *Hoe zou je in het algemeen je lichamelijke gezondheid noemen?*

- ☐ Uitstekend
- ☐ Zeer goed
- ☐ Goed
- ☐ Matig
- ☐ Slecht

12. *Hoe zou je in het algemeen je psychische gezondheid noemen?*

- ☐ Uitstekend
- ☐ Zeer goed
- ☐ Goed
- ☐ Matig
- ☐ Slecht

13. *Welk cijfer geef je je leven op dit moment? (Het cijfer loopt van 1 tot en met 10;
1 betekent heel erg slecht, 10 betekent heel erg goed)*

14. *Van wie heb je in de afgelopen maand zorg gekregen? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)*

- ☐ Geen zorg
- ☐ Huisarts
- ☐ GGD
- ☐ GGZ
- ☐ Verslavingszorg
- ☐ Anders, namelijk: _____

C. Leefsituatie

15. *Hoeveel sigaretten rook je per week?*

..... sigaretten

16. *Hoeveel glazen alcohol drink je gewoonlijk per week?*

..... glazen

17. *Gebruik je verdovende middelen en zo ja hoeveel dagen heb je deze middelen in de afgelopen maand gebruikt?*

Middelen

Dagen

☐ Geen middelengebruik	
☐ Heroïne	_____
☐ Methadon	_____
☐ Cocaine	_____
☐ Amfetamine	_____
☐ Kalmeringsmiddelen of andere medicijnen met betrekking tot psychiatrische problemen	_____
☐ Tripmiddelen	_____
☐ Canabis	_____
☐ Andere middelen, namelijk:	_____
_____	_____

18. *Ben je in de afgelopen maand in aanraking geweest met politie of justitie?*

- ☐ Ja
- ☐ Nee

D. Sociale contacten

19. *Heb je afgelopen maand persoonlijk contact gehad met familieleden?*

- ☐ Ja
- ☐ Nee

20. *Heb je de afgelopen maand persoonlijk contact gehad met niet-dak- of thuisloze vrienden?*

- ☐ Ja
- ☐ Nee

E. Dutch Homeless Cup

21. *Wat zijn voor jou de belangrijkste motieven om mee te doen aan de Dutch Homeless Cup? (meerdere antwoorden mogelijk)*

- ☐ Sociaal contact
- ☐ Plezier
- ☐ Ontspanning/ontstressen/vergeten van de zorgen
- ☐ Verbeteren van de gezondheid
- ☐ Competitie-element
- ☐ Anders, namelijk
- ☐ Nee

22. *Wat maakt de Dutch Homeless Cup zo speciaal ten opzichte van andere activiteiten voor dak- of thuislozen?*

Hartelijk dank voor je deelname aan dit onderzoek!